

Jaz na zbiorniku Blachownia

1. Starosta Częstochowski stał się władającym obiektem zbiornika „Blachownia” (wraz z jazem) jako reprezentujący Skarb Państwa, po uchyleniu przez Ministra Spraw Wewnętrznych decyzją znak: AP.O.32008-34/00.04/MBI z dnia 28 maja 2004 r., decyzji Wojewody Częstochowskiego Nr GKG.IV.7228/A/XLVIII/10/92 z dnia 1 kwietnia 1992 r.
2. W czasie gdy starosta realizował zadania w imieniu Skarbu Państwa w stosunku do obiektu zbiornika „Blachownia”, dokonał w 2011 roku przebudowy jazu piętrzącego wody rzeki Stradomka dla potrzeb zbiornika, gdyż taki był nakaz Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Katowicach. Obowiązek przebudowy został nałożony decyzją Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Katowicach znak: SBH-H/7145/8/06/07 z 07.02.2008 r. Na realizację zadania przebudowę jazu Wojewoda Śląski otrzymał środki w kwocie 3 295 tys. złotych z rezerwy celowej budżetu państwa „Program dla Odry-2006” - Promesa PO-FR.3120.2.2011-11 z dnia 8 marca 2011 r.
3. Starosta Częstochowski decyzją znak: OŚ.63330.2.2013.IV.2 z dnia 24.07.2013 r. dokonał wydzielenia wód płynących w obrębie zbiornika od pozostałych wód
4. Wojewoda Śląski decyzją z dnia 07.11.2013 r. znak: NWXV.7532.1.68.2012 stwierdził nabycie przez Gminę Blachownia z mocy prawa z dniem 27 maja 1990 r. nieruchomości państwowej (oznaczonej pierwotnie jako dz. 589/1 z której wydzielone zostały wody płynące) zajętej zbiornikiem wodnym „Blachownia”.
5. Jaz jako składnik majątku Skarbu Państwa jest zaewidencjonowany w Wydziale Finansowym Starostwa, jako środek trwały pod numerem inwentarzowym 011-2-224-2/11 o wartości początkowej 3.709.905,32 zł pod nazwą „Jaz i skarpa na zbiorniku wodnym w Blachowni”.
6. Co prawda jaz po wydzieleniu wód płynących znajduje się na gruncie pod wodami płynącymi, ale jako urządzenie wodne może stanowić odrębny przedmiot własności (art. 216. ust. 5 ustawy Prawo wodne) tym bardziej, że służy jedynie do obsługi zbiornika Blachownia.
7. Podjęcie działań (czyli przejęcie pozwolenia wodnoprawnego) wskazano jako niezbędne w piśmie Prezesa PGWWP z dnia 26 września 2019 r. znak: KUM.070.9.2019tk wobec faktu, że prawo własności zbiornika przysługuje Gminie Blachownia
8. W dniu 3 lipca 2020 r. Gmina Blachownia przejęła pozwolenie wodnoprawne – decyzja PO.ZUZ.5.4211.14m.2020.WS – wszystkie prawa i obowiązki wynikające z pozwolenia.

Piętrzenie wody na rzece Stradomce w km 13+900 do wysokości 2.81 dla potrzeb zbiornika Blachownia za pomocą budowli piętrząco – upustowej (jazu) i zapory czołowej rodzi obowiązki:

- utrzymanie w należyтым stanie technicznym i ciągłej sprawności obiekty związane z piętrzeniem wód powierzchniowych
 - na bieżąco usuwać zanieczyszczenia pływające naniesione przez wodę, a gromadzące się powyżej urządzeń piętrzących
9. W 2024 roku przeprowadzono okresową kontrolę stanu technicznego (przegląd 5 letni) - która wykazała :
 - usunąć zanieczyszczenia pływające z klap zastawek, przelewu powierzchniowego oraz przepławki tak aby był zachowany spokojny przepływ wód

- elementy stalowe jazu, pomostów, prowadnic i mechanizmów wyciągowych po ich oczyszczeniu pomalować farbą antykorozyjną, następnie dwukrotnie farbami nawierzchniowymi chlorokauczukowymi
- oczyścić z rdzy i doprowadzić do sprawności technicznej zabezpieczenia śrubowe pokryw piezometrów i pomalować je na kolor żółty
- wykaszać trawy i roślinność na skarpach zapory w tym samosiejki klonów na terenie przyległym wokół zapory zbiornika, pniaki po samosiejkach mazakować aby przerwać ich ponowny odrost
- dokonać smarowania części ruchomych wyciągów, przekładni oraz drabinek palczastych tak aby otwieranie i zamykanie odbywało się płynnie bez używania nadmiernej siły
- uzupełnić ubytki betonu szczególnie na stykach dylatacji
- dokonać uszczelnienia na dwudzielnych zastawkach boki i styk z dnem
- wyposażyć obiekt w tablice informacyjne dot. właściciela jak i o zakazie wstępu osób trzecich

Uwagi :

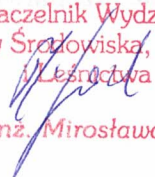
Prawnie uregulować sprawy własnościowe tak aby wskazać jednego właściciela całego obiektu budowli piętrzącej i zbiornika Blachownia

10. Pismem z dnia 25.11.2024 r. zwrócono się do Wojewody Śląskiego o wskazanie czy i w jakiej formie prawnej możliwe jest przekazanie jazu na rzecz Gminy Blachownia
11. W odpowiedzi z dnia 03.01.2025 r. Wojewoda potwierdził stanowisko wyrażone w piśmie NWII.7582.5.210.2018 że jaz może zostać nieodpłatnie przekazane na rzecz Gminy Blachownia, nie wymaga to zgody wojewody i wskazał że czynność ta może być zrealizowana na podstawie umowy nieodpłatnego przekazania mienia oraz protokołu zdawczo – odbiorczego.
12. 24 i 30 stycznia 2025r. w siedzibie Starostwa Powiatowego odbyły się spotkania Zarządu Powiatu i pracowników Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego z Burmistrzem Miasta i Gminy Blachowni i pracownikami Urzędu Miasta Blachownia.

Spotkania dotyczyły urządzenia wodnego jazu na rzece Stradomka - zbiornik w Blachowni.

Podczas spotkań ustalono :

- koszty remontu zostaną podzielone na pół – zawarte zostanie porozumienie o partycypacji w kosztach
- po remoncie jaz zostanie przekazany na rzecz Gminy Blachownia
- przeprowadzić trzeba analizę rynku w celu określenia wartości zadania. Zobowiązano Naczelnika Wydziału Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Częstochowie i Kierownika Referatu Inwestycji i Zamówień Publicznych Urzędu Miasta Blachownia do przeprowadzania zapytania ofertowego i określenia wartości zadania.
- ustalenie kosztów remontu pozwoli na zabezpieczenie środków finansowych w budżetach gminy i powiatu.
- trwała dyskusja na temat kto będzie realizował remont, pozostało to do ustalenia w późniejszym czasie. Na tym spotkanie zostało zakończone, kolejne będzie zwoływane po zgromadzeniu materiałów

Naczelnik Wydziału
Ochrony Środowiska, Rolnictwa
i Leśnictwa

mgr inż. Mirosława Góral